

Підвищення ефективності навчання англійської мови шляхом використання інтерактивних технологій

(Навчально - методичний посібник)

Генріхович
вчитель англій

Тарнавський В.Г.

Підвищення ефективності навчання англійської мови шляхом використання інтерактивних технологій: Навчально - методичний посібник.-Віньківці, 2014.-48 с.

Навчально-методичний посібник містить теоретичне обґрунтування, класифікацію та комплекс інтерактивних вправ, які можуть використовуватись на уроках англійської мови в початкових класах. Мета посібника – привернути увагу вчителів іноземної мови до інтенсифікації навчального процесу на заняттях англійської мови та підвищення результативності їх діяльності.

Збірник призначений для вчителів іноземної мови, керівників МО, а також тих, хто зацікавлений сучасними технологіями навчання.

Рецензенти:

Ю.Л. Дуплій,

методист районного методичного кабінету
відділу освіти , молоді та спорту Віньковецької
райдержадміністрації

Обговорено і схвалено на засіданні науково- методичної ради РМК,
протокол №4 від 17 грудня 2013 року.

Внутрішній вміст посібника

- Зміст
- Вступ
- Розділ I
- Розділ II
- Розділ III
- Висновки
- Список використаної літератури

Зміст.

Вступ	4
Розділ I.....	5-14
1.1. Сутність технології інтерактивного навчання.....	5
1.2. Принципи та умови інтерактивного навчання.....	6
1.3. Типологія інтерактивних методів та прийомів навчання.....	9
Розділ II.....	15-28
2.1. Як спланувати інтерактивний урок.....	15
2.2. Мотиваційні вправи.....	16
2.3. Оголошення, представлення теми.....	20
2.4. Надання необхідної інформації.....	21
2.5. Інтерактивне завдання.....	22
2.6. Підбиття підсумків, рефлексія.....	25
Розділ III.....	29-44
3.1. Інтерактивні вправи 1 клас.....	29
3.2. Інтерактивні вправи 2 клас	30
3.3. Інтерактивні вправи 3 клас.....	31

3.4. Інтерактивні вправи 4 клас.....	37
Висновки.....	45
Список використаної літератури.....	47

Вступ

Педагогічні інновації пов'язані сьогодні із застосуванням інтерактивних методів у навчальній та виховній діяльності вчителя. Учні за період навчання пристосовуються, звикають до традиційних методів навчання, до інтер'єру класної кімнати, що не змінюється з року в рік, до постійних форм і способів власної діяльності й діяльності вчителя, їм знайомі «правила гри», усі «закони» звичайного навчального заняття, в якому все зрозуміло та передбачено і немає місця для чогось невідомого. Кожен учень таким чином створює в цій моделі навчального простору певну «зону комфорту», де відчуває себе у відносній безпеці. Вихід за рамки цієї зони породжує спочатку стан невпевненості, тривоги, почуття дискомфорту, бажання повернутися до звичного. Це вимагає від учителя певних дій, спрямованих на адаптацію учнів до ситуації, що змінилась. Після адаптації школярів до нових умов діяльності рамки їх «зони комфорту» розширюються і учні відчують себе знов у психологічній безпеці та затишку. Застосування педагогом інтерактивних технологій навчання також змінює звичну для учня ситуацію навчання, характер його діяльності, ставить його в іншу позицію: учень перестає бути «пасивним глечиком», в який «вливають чергову порцію знань», а стає активним учасником навчання.

Щоб зробити традиційні уроки цікавими, підвищити ефективність навчального процесу і рівень знань учнів, використовуємо на уроках викладання англійської мови інноваційні методи. На відміну від звичайних уроків, метою яких є оволодіння знаннями, вміннями та навичками, такі уроки найбільш повно враховують інтереси, нахили, здібності кожного учня. На такому уроці поєднуємо досвід традиційних уроків – сприймання нового

матеріалу, засвоєння, осмислення, узагальнення – але у незвичайних формах. Організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, висловлювання своєї точки зору стосовно тієї чи іншої проблеми, спільне вирішення питання на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове), де учень і учитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання. Отже, впровадження інтерактивного навчання – одне з провідних напрямків сучасної школи.

Розділ I

1.1. Сутність технології інтерактивного навчання

*Знання можуть бути купою каміння,
що задавило особистість. І знання можуть
бути вершиною піраміди, на якій стоїть особистість.*

В. Розов

Слово «інтерактив» прийшло до нас з англійської мови, походить від слова «interact», де «inter» — взаємний і «act» — діяти. Таким чином, інтерактивний - здатний до взаємодії, діалогу. Вислів Бенджаміна Франкліна «Tell me and I forget, teach me and I remember, involve me and I learn» може вважатися гаслом інтерактивності у вивченні іноземної мови.

Дослідження, проведені Національним тренінговим центром (США, штат Меріленд) показують, що інтерактивне навчання дозволяє різко збільшити процент засвоєння матеріалу, оскільки впливає не лише на свідомість учня, а й на його почуття, волю (дії, практику). Результати цих досліджень були відображені в схемі, що отримала назву «Піраміда навчання»: лекція – 5% засвоєння; читання – 10 % засвоєння; відео/аудіо матеріали – 20 % засвоєння; демонстрація – 30 % засвоєння; дискусійні групи – 50 % засвоєння; практика через дію – 75 % засвоєння; навчання інших / застосування отримання знань відразу ж – 90 % засвоєння.

З піраміди видно, що найменших результатів можна досягти за умов пасивного навчання (лекція –5 %, читання –10 %), а найбільших – за умов інтерактивного навчання (дискусійні групи – 50 %, практика через дію – 75 %, навчання інших чи негайне застосування – 90 %). Хоча ці дані є середньостатистичними, і в конкретних випадках результати можуть бути дещо іншими, але в середньому таку закономірність може простежити кожен педагог.

Українські дослідники інтерактивного навчання О. Пошетун та Л. Пироженко, пояснюючи методу інтерактивних технологій, звертають увагу на те, що наш мозок схожий на комп'ютер, а ми – його користувачі. Щоб комп'ютер працював, його потрібно увімкнути. Так само потрібно «увімкнути» й мозок учня. Коли навчання пасивне, мозок не вмикається. Комп'ютер потребує правильного програмного забезпечення, щоб інтерпретувати дані, введені в його пам'ять. Наш мозок повинен пов'язати те, що нам викладають, із тим, що ми вже знаємо, тобто забезпечити мислення. Коли навчання пасивне, наш мозок не простежує ці зв'язки та не забезпечує повноцінного засвоєння навчального матеріалу [3].

Інтерактивні методи навчання передбачають фронтальну роботу та роботу малими групами. Серед відомих форм парної та групової роботи є: Inside / outside circles; Brain storm; Jigsaw reading; Think-pair share; Pair interview.

Останнім часом широке розповсюдження одержали «інтерактивні мультимедіа системи», які є програмно-методичними комплексами, що зберігають і відтворюють: тексти, звук, статичні зображення, анімаційні зображення, відео фрагменти, відповідні засоби відтворення, застосування різних інформаційних середовищ, що дозволяє більш ретельно вивчити систему управління усталених форм спілкування іноземних країн.

Умови та потреби сучасного життя зумовили виникнення нового напрямку у вивченні іноземної мови – застосування інноваційних технологій, що використовують елементи комп'ютеризованого навчання.

2.2. Принципи та умови інтерактивного навчання

*Вчіться самі,
не чекайте, поки Вас навчить життя.
Ежі Лец*

За принципом інтерактивності навчання має будуватись переважно на завданнях, які моделюють інтерактивний характер спілкування, а саме:

- 1) Активна участь всіх компонентів (вчителя та учнів) у процесі спілкування: комунікативне завдання має містити не тільки установку на продукування висловлювання, а також на ситуативно-зумовлене слухання з метою одержання інформації.
- 2) Ситуативна зумовленість навчального спілкування, яка передбачає:
 - співвідношення мовленнєвих одиниць з системою стосунків співрозмовників;
 - наявність мовленнєвої задачі у висловлюваннях;
 - створення мовленнєвої діяльності;
- 3) Постійна новизна елементів навчального процесу, яка спрямована на інтенсифікацію розумової, мовленнєво - мисленнєвої творчої діяльності учнів шляхом постійного варіювання мовленнєвих ситуацій, мовленнєвого матеріалу і вправ, завдань, що використовуються. Застосовується прийом інформаційної прогалини, коли комуніканти володіють різним обсягом інформації, що спонукає учнів добувати інформацію один у одного.

На ефективність навчальної діяльності впливають різні чинники, у тому числі і *емоційне благополуччя учнів та педагога*.

Виявлення очікувань і побоювань є тільки початком роботи вчителя зі страхами і бажаннями учнів.

Подолання деяких побоювань сприятиме встановлення правил поведінки чи норм роботи на уроці. Наприклад, деякі учні не висловлюються на занятті, оскільки відчують страх перед критичними зауваженнями своїх товаришів. Цю проблему допоможе подолати визначення правил подачі зворотного зв'язку і норм сумісної діяльності.

Найпростіші правила роботи для організації спільної діяльності учнів, створення атмосфери комфорту і безпеки.

- не оцінювати висловів один одного;
- говорити тільки від себе;
- конструктивно ставитися до висловів інших.

Запитайте в учнів, навіщо необхідні правила в житті. Запропонуйте присутнім встановити правила для роботи на уроці. За допомогою мозкового штурму нехай учні запропонують перелік правил, які вони вважають необхідними.

Занотуйте кожне правило й запитуйте, як розуміють його учні, чи погоджуються вони з ним. Коли думки вичерпаються, ще раз зверніть увагу на перелік і запитайте, чи всі погоджуються працювати за цими правилами.

Правила:

Правило перше. До роботи повинні бути залучені тією чи іншою мірою всі учасники (учні). З цією метою корисно використовувати технології, які дозволяють включати всіх учасників у процес обговорення.

Правило друге. Потрібно турбуватися про психологічну підготовку учасників. Справа в тому, що не всі учні психологічно готові до безпосередньої участі в тих чи тих формах роботи. Тому корисні розминки, постійне заохочення учнів за активну участь у роботі, надання їм можливості для самореалізації.

Правило третє. У роботі не повинні брати участь більш як 30 учнів. Тільки тоді можлива продуктивна робота в малих групах. Адже дуже важливо, щоб кожен учень був почутий, кожній групі була надана можливість виступати з проблемами.

Правило четверте. Потрібно вдало вибрати приміщення. Клас має бути підготовлений з таким розрахунком, щоб учасникам було легко пересідати для роботи в великих і малих групах. Потрібно створити для учнів фізичний комфорт.

Правило п'яте. Потрібно на початку роботи обговорити питання регламенту і намагатися не порушувати його. Корисно домовитися про те, що всі учні будуть виявляти терпіння до будь-якої точки зору, поважати право кожного на свободу слова, поважати його гідність.

Правило шосте. Поставтеся з розумінням до поділу учнів на групи. Спочатку його краще організувати на основі добровільності. Потім варто використовувати принцип випадкового вибору.

Застосування технологій інтерактивного навчання припускає наявність різних способів розміщення меблів у класі. Педагог, готуючись до заняття,

вибирає технологію, метод навчання і визначає форму розташування меблів. Перед початком заняття йому буде досить попросити учнів розставити столи і стільці відповідно до певної схеми.

Декілька варіантів розташування меблів в класі:

- «Коло» (учні розміщуються без столів на стільцях по колу, учитель сідає в коло разом з учнями);
- «Дискусійний клуб» (учні розміщуються малими групами (4-5 осіб) навколо декількох столів. Між столами є вільний простір для пересування);
- «Буква «П» (столи, за якими сидять учні, зсунуті і створюють букву «П». Учительський стіл стоїть між «ногами» букви);
- «Прямокутник» (усі учні сідають за одним великими прямокутним столом по чотири його боки. Учитель сидить разом з учнями).

Кожний з варіантів має свої специфічні особливості і припускає використання певних технологій. Наприклад, традиційна форма розстановки меблів зручна для перегляду кінофільму або організації роботи в парах і не підходить для проведення дискусії.

Надаємо таблицю, в якій простежується взаємозв'язок між формою розташування меблів та методами навчання

Метод	«Клас»	«Буква «П»	«Прямокутник»	«Коло»	«Дискусійний»
Лекція	+	+	+		
Індивідуальна робота	+	+	+		+
Контрольна робота		+	+		+
Групова робота				+	+
Лабораторна робота, експеримент	+	+			+
Метод, що передбачає пересування учнів				+	+
Дискусія, дебати		+	+	+	+

3.3. Типологія інтерактивних методів та прийомів навчання.

Мало знати, потрібно й використовувати.

Мало бажати, потрібно й робити.

Найбільш вдалу класифікацію інтерактивних технологій знаходимо у роботах О. Пометун та Л. Пироженко. На їх переконання інтерактивне навчання - це сукупність технологій. Автори розподіляють інтерактивні технології на чотири групи залежно від мети уроку та форм організації навчальної діяльності учнів:

- інтерактивні технології колективно-групового навчання – технології, що передбачають одночасну спільну (фронтальну) роботу всього класу;
- інтерактивні технології кооперативного навчання (організація навчання в малих групах учнів, об'єднаних спільною навчальною метою: робота в парах, карусель, робота в малих групах, акваріум тощо);
- технології ситуативного моделювання – побудова навчального процесу за допомогою залучення учня до гри, передусім, ігрове моделювання явищ, що вивчаються;
- технології опрацювання дискусійних питань – широке публічне обговорення якогось суперечливого питання.

Доречно дотримуватись цієї класифікації і при використанні інтерактивних методів навчання на уроках англійської мови.

Наведені нижче прийоми інтерактивного навчання найбільше підходять до використання під час занять з англійської мови.

✓ Акваріум

Учасники об'єднуються у групи по 4-6 осіб та ознайомлюються із завданням. Одна з груп займає місце в центрі аудиторії, отримує інструкцію щодо проведення групової дискусії: «Прочитайте завдання вголос; обговоріть його в групі, за 3-5 хвилин дійдіть спільного рішення або підсумуйте дискусію». Після завершення відведеного часу група повертається на місце. Коротке обговорення того, що почули всім класом: чи погоджуєтесь ви з думкою групи? Чи була ця думка достатньо аргументованою? Потім інша група займає місце в центрі кола. Наступна група може обговорювати інше питання або іншу проблему.

Рефлексія: для чого ми це робили? Як себе відчуваємо?

✓ Коло ідей

Метою прийому є залучення всіх до обговорення проблеми. Порядок проведення:

- ✓ учитель ставить дискусійне питання та пропонує обговорити його в групах;
- ✓ після того, як вичерпався час обговорення, кожна група представляє лише один аспект проблеми, що обговорювалася;
- ✓ групи висловлюються по черзі, поки не буде вичерпано всі варіанти відповідей;
- ✓ під час обговорення теми на дошці складається список зазначених ідей;
- ✓ узагальнюються висловлені думки, робляться підсумки.
- ✓ **«Два — чотири — усі разом»**

Цей метод ефективний для розвитку навичок спілкування в групі, умінь переконувати та вести дискусію.

Організація роботи:

1. Поставити учням запитання для обговорення, дискусії або аналізу гіпотетичної ситуації. Після пояснення питання або фактів, наведених у ситуації, даємо їм одну-дві хвилини для продумування можливих відповідей або рішень індивідуально.
2. Об'єднати учнів у пари і попросити обговорити свої ідеї один з одним. Визначити час на висловлювання кожного в парі і спільне обговорення. Попередьте, що пари обов'язково мають дійти згоди (консенсусу) щодо відповіді або рішення.
3. Об'єднати пари в четвірки і попросити обговорити попередньо досягнуті рішення щодо поставленої проблеми. Як і в парах, прийняття спільного рішення обов'язкове.
4. Залежно від кількості учнів у класі можна об'єднати четвірки в більші групи чи перейти до колективного обговорення проблеми.

✓ **Мозкова атака**

Метод розв'язування проблеми за обмежений час. Послідовність дій може бути такою.

- Вступ. Формулювання проблеми. Постановка завдань, визначення терміну обдумування пропозицій.
- Висловлення суджень, ідей. Реєстрація ідей на дошці.
- Обґрунтування своєї ідеї тими, хто її висловив. Загальна дискусія навколо представлених ідей (правильність, доцільність, оригінальність). Вибір найкращої ідеї.
- Обґрунтування остаточного вибору. Підбиття підсумків заняття.

✓ Метод «прес»

Використовується у випадках, коли виникають суперечливі питання та необхідно чітко аргументувати позицію з проблеми, переконати інших у правоті. Алгоритм виступу доповідача має бути чітким і включати:

- ✓ Позицію — «Я вважаю, що...» (висловлення думки, пояснення точки зору).
- ✓ Обґрунтування: «...тому, що...» (наводиться причина появи цієї думки, докази на підтримку пропозиції).

Приклад: фраза продовжується «... наприклад...» і наводяться факти, що підтверджують думку, позицію.

- ✓ Висновки: «Отже, я вважаю, що...» (висновок з того, про що йшла мова).

✓ Мікрофон

Дає змогу кожному висловити свою думку з приводу чогось. Правила проведення такі: говорити має тільки той, у кого «символічний мікрофон», висловлені думки не оцінюються і не коментуються, під час виступу ніхто не має права перебивати, перепитувати.

✓ Навчаючи — учусь

Прийом, що дозволяє передавати свої знання іншим. Учням роздаються аркуші з конкретною інформацією. Вони повинні ознайомитися з її змістом і передати одному з учнів класу, при цьому отримати також інформацію від іншого учня. Після спілкування учнів у парах представник від кожної групи повідомляє класу те, про що дізналися учні під час спілкування.

✓ Ажурна пилка

Прийом, що заохочує до навчання один одного, дає змогу засвоїти значну кількість інформації за обмежений час. Учні повинні підготуватися до роботи

в різних групах: домашній, члені якої отримують завдання, удома добирають інформацію, засвоюють та обговорюють її у групі; експертній, утвореній у класі вчителем із учнів — представників із кожної домашньої групи, що розробляла певну тему. Завдання полягає в тому, що кожному представнику «домашньої групи» треба повідомити присутнім про свою тему, з членом групи обговорити всі доповіді, узагальнити їх і зробити висновок.

✓ **Ток-шоу**

Застосовується для залучення учнів до діяльності з набуття вмінь публічно виступати. Планом передбачається:

Оголошення теми дискусії.

Пропозиція висловити думку окремим учням, які готувалися до дискусії із запропонованої теми.

Пропозиція глядачам поставити запитання до цих учнів (ті, які запитують і відповідають, повинні робити це в стислій, лаконічній формі).

✓ **Дискусія**

Колективне обговорення спільного питання, обмін думками, ідеями між кількома учасниками.

✓ **Журналісти**

Клас ділиться на команди, до складу яких входить по 4-5 осіб. Це представники певного відомого для учнів літературного видання (можна телепередачі). Необхідно в стилі даного видання (телепередачі) написати коротенький нарис із теми. Цікаво проходять уроки, на яких пропонується виконати це завдання з позицій спортивного коментатора, ведучого політичної телепередачі, лікаря, що веде телепередачу «Планета здоров'я», редактора гумористичного журналу «Єралаш», ведучого передач «У світі тварин» або «Городок», учасників команди КВК або «Караоке на Майдані» та ін.

Одним із варіантів проведення цієї гри може бути пропозиція учням написати твір певної форми. Це може бути вірш, загадка, гумористична розповідь, анекдот, сенкан, репортаж з місця події, передовиця в серйозну політичну газету.

✓ **Фантазери**

Цей прийом можна розглядати як окремий випадок «барона Мюнхгаузена», який полягає в тому, що учням пропонується підготувати домашнє завдання у формі складеного невеличкого оповідання з теми, в якому навмисно допущено не менше п'яти помилок.

На уроці учень перед класом читає свій твір, а завдання слухачів — помітити помилки. Визначення помилок може відбуватися після кожного виступу в усній формі, а можна запропонувати зробити це в письмовій формі в зошиті по кожному виступу. Зошити зібрати та перевірити, виставивши оцінки.

✓ **Магазин самообслуговування**

Застосовується після вивчення певного розділу.

Суть гри полягає в тому, що учні із запропонованого переліку запитань із теми, які вивішуються на дошці, повинні обрати за власним бажанням запитання та дати відповіді на них.

Клас розбивається на декілька команд. До складу кожної не повинно входити більше п'яти учнів. Кількість запитань, обраних для розкриття, повинна дорівнювати складу учнів у команді. Кожен учень має право дати відповідь на одне запитання. За рівнем складності запитання не однакові. Біля кожного зазначається коефіцієнт складності. Заявку про відібрані запитання команди на листочку передають журі, до обов'язків якого входить: прийняти заявку, оголосити перелік запитань за номерами, зазначеними на дошці, оцінити відповіді учнів і заповнити зведену таблицю результатів.

Правила ведення дискусії:

- 1 . Сперечатися по суті.
2. Не допускати образливих реплік, не давати виступам оцінку. Не нав'язувати свою думку. Поважати погляди опонентів. Перш ніж критикувати, намагатися зрозуміти точку зору опонента.
3. Чітко формулювати свої думки, стримувати емоції.
4. Намагатися встановити істину, а не демонструвати красномовство.
5. Уміти усвідомити свою неправоту та дійти спільної думки.

✓ **Навчання в командах досягнень**

Особливість прийому (за американською технологією) полягає в системі оцінювання індивідуальних робіт. Оцінка виставляється за

прогресивно-порівняльною ознакою: учень може збагатити суму балів команди тільки в тому випадку, коли його оцінка за дану роботу вища від оцінки за попередні роботи. Даного принципу можна й не дотримуватись, а оцінювати якість виконання індивідуальної самотійної роботи за звичайною шкалою.

✓ **Прийом «Кооперативне взаємонавчання»**

Полягає в постійній взаємодії та взаємопідтримці учнів через взаємоперевірку самотійних робіт, спільне виконання домашніх завдань, переказ одне одному вивченого матеріалу, спільну підготовку до заліку та ін.

✓ **Метаплан**

Маловідомий спосіб дискусії, що містить елементи «мозкової атаки», аналізу випадків, гри. Його можна використовувати як у малих групах, так і у великих аудиторіях. Методична структура метаплану включає:

Крок 1. Вступ до проблеми. Пояснення учасникам суті метаплану як методу вирішення проблеми (створення плаката, в якому відображені основні аспекти проблеми).

Крок 2. Постановка першого завдання. Створення першого плаката. Робота з картками. Аранжування. Переміщення першого плаката.

Крок 3. Поділ на групи й узгодження другого завдання (теми). Створення другого плаката у групах. Робота з картками. Презентація плакатів.

Крок 4. Узагальнення пропозицій, зафіксованих на плакатах усіх груп. Підбиття підсумків.

✓ **Метод командної підтримки індивідуального навчання**

Суть методу полягає в наданні можливості малим групам просуватися в засвоєнні навчального матеріалу індивідуальним темпом. Групам пропонуються індивідуальні завдання з окремих тем програми, у ході виконання яких учні можуть звертатися один до одного за допомогою та консультаціями. Вони можуть також перевіряти роботи один у одного, виправляти помилки. Якість виконання завдань перевіряється вчителем або його помічниками із застосуванням листів-відповідей. Порівнюючи відповідь учнів із шаблоном, учитель може швидко провести оцінювання результатів виконання завдання. У кінці теми, що включає декілька уроків, підбивається підсумок результатів.

✓ **Метод «американської мозаїки»**

Реалізується за схемою: новий матеріал поділяється на 4-6 частин, які пропонуються для вивчення членам груп. Кожен учень із групи досконало опрацьовує одне питання з переліку. Потім члени різних команд, які вивчали одне й те саме питання, збираються для 5-10-хвилинного обговорення його. Після цього вони повертаються до своїх команд і пояснюють зміст своєї частини навчального матеріалу іншим членам групи. Рівень засвоєння навчального матеріалу визначається за результатами індивідуальної самостійної роботи, яку виконує кожний учень за всією темою.

✓ **Метод групового дослідження**

Полягає в тому, що групи досліджують певне питання з теми з метою підготовки доповіді або виступу.. Питання розподіляються по групах так, щоб у результаті повідомлень був презентований увесь матеріал з нової теми. За підготовку доповіді вся група отримує оцінку.

✓ **Іподром**

Застосовується під час вивчення нового матеріалу. Пов'язаний з вільним переміщенням дітей по класу.

Учнів поділяють на дві групи — жокеїв і коней. Одна половина отримує карточки з питаннями, інша — з відповідями. Завдання: кожному учню треба знайти свою пару, прочитавши текст параграфа.

✓ **Кольорова стрічка**

Учням, об'єднаним у групи, роздаються різнобарвні квадратики. На їх звороті написані певні слова як відповіді на ті запитання, які отримає команда від учителя. Серед «іграшок» є невірні відповіді. Завдання учнів полягає у тому, щоб, прочитавши запитання, знайти серед запропонованих відповідей правильну та за допомогою шпильок зачепити одна за одну правильні відповіді. Утвориться різнобарвний ланцюжок. Учитель може так підібрати запитання та відповіді, щоб у всіх команд утворились однаково розфарбовані ланцюжки.

Висновки

Розвиток науки і техніки дав учителям та учням нові форми комунікації, нові типи вирішення абстрактних і конкретних завдань, перетворюючи вчителя з авторитарного транслятора готових ідей у натхненника інтелектуального та творчого потенціалу учня. Майбутнє за системою навчання, що вкладалася б у схему учень – технологія-учитель, за якої викладач перетворюється на педагога – методолога, технолога, а учень стає активним учасником процесу навчання. Педагогічна майстерність сучасного вчителя має розвиватись через забезпечення його великою кількістю рецептурних посібників і широке використання ним готових поурочних розробок. Йому потрібні передусім фундаментальні знання з базового предмета, висока загальна культура і ґрунтовна дидактична компетентність”.

Все гостріше стає проблема вдосконалення форм організації процесу навчання, знаходження відповідей на запитання „як навчати, як створити умови для розвитку та самореалізації особистості в процесі навчання”. Класно-урочна система залишається незмінною. І в рамках цієї системи конче необхідно підвищити ефективність навчального процесу, досягти високого інтелектуального розвитку учнів, забезпечити оволодіння цими навичками саморозвитку особистості.

Яким чином можна досягти успіху на шляху до знань? Значною мірою цього можна досягти, використовуючи сучасні інноваційні технології, зокрема технології інтерактивного навчання. А для цього треба обов’язково перетворити традиційний урок в інтерактивний.

На користь такої сучасної форми навчання говорить той факт, що інтерактив відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників. Інтерактив - це спів навчання, взаємонавчання, де і учень і учитель є рівноправними, рівнозначними суб’єктами навчання. Вони розуміють, що роблять, рефлектують з приводу того, що знають, вміють і здійснюють. Отже організація інтерактивного навчання передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми в основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії, дає змогу педагогу стати справжнім лідером дитячого колективу.

Інтерактивна взаємодія включає як домінування одного учасника навчального процесу над іншими, так і однієї думки над іншою. Під час інтерактивного процесу учні вчаться бути демократичними, спілкуватися з іншими людьми, критично мислити, приймати продумані рішення.

Найбільш цінне те, що застосування форм і методів інтерактивного навчання дозволяє готувати молоду людину до життя і громадянської активності в громадянському суспільстві і демократичній правовій державі на заняттях з будь-якого предмета шкільної програми. Це вимагає активізацію навчальних можливостей учня замість переказування абстрактної, "готової" інформації, відірваної від їхнього життя і суспільного досвіду. З використанням даної технології уроки повинні надати учням основні громадянські та пізнавальні вміння, навички і зразки поведінки.

Треба зазначити, що використання новітніх інтерактивних технологій висуває певні вимоги до структури уроків, яка має складатися з наступних елементів: мотивація, оголошення, представлення теми та очікуваних навчальних результатів, надання необхідної інформації, центральна частина заняття - інтерактивна вправа, підбиття підсумків, оцінювання результатів уроку.

Уроки за інтерактивною технологією мають захоплювати учнів, пробуджувати в них інтерес та мотивацію, навчати самостійному мисленню та діям. Від компетентності, уміння і стилю роботи конкретного вчителя залежить ефективність уроку, сила впливу на емоції і свідомість учнів.

Список використаної літератури

1. Александр Долгоруков. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения [Електронний ресурс]
<http://www.vshu.ru/>
2. Г.Л. Багиев, В.Н. Наумов. Руководство к практическим занятиям по маркетингу с использованием кейс-метода [Електронний ресурс]
<http://www.marketing.spb.ru/>
3. Боровская О.Р. Использование интерактивных форм обучения в украинской школе // Преподавание истории в школе. – 2001. - №4. – С.70-71.
4. Гін А. Безкровна атака: Технологія проведення навчального мозкового штурму: [Цікава і проста форма навчальної діяльності] // Завуч (Перше вересня). – 2000. - №8. – С.7-8.
5. Кларин М.В. Интерактивное обучение – инструмент обучения нового опыта // Педагогика. – 2000. - №7. – С.12-18.
6. Крамаренко С.Г. Интерактивні техніки навчання, як засіб розвитку творчого потенціалу учнів // Відкритий урок. – 2002. - № 5-6. – С.7-10.
7. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці // Доба. – 2002. - №2. – С.2-6.
8. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. — К., 2004. — 192 с.
9. Ігри дорослих. Інтерактивні методи навчання/Упоряд. Л. Галіцина. — К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. — 128с.

10. Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи/
Упорядн. О.В. Стребна, А.О. Соценко. – Х.: Вид. група «Основа», 2008.
– 147с.
11. Вулканова В. Сучасні технології навчання /В.Вулканова //Директор
школи.-2007.-№37.-С.5-9.
12. Галіцина Л. Інноваційна діяльність ЗНЗ – К.: Шкільний світ, 2005. –
168с.
13. Годкевич Л. Інтерактивні технології /Л.Годкевич // Завуч. – 2004. -
№6.-С.9-12.
14. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх
навчальних закладах [підручник]/ С.Ю.Ніколаєва, О.Б.Бігич,
Н.О.Бражник, С.В.Гапонова та інші. – Київ, «Ленвіт», 2002.-С.117-132.
15. Остапчук О. Шляхи підвищення інноваційного потенціалу методичної
роботи/О.Остапчук//Шлях освіти. – 2002. – №2. – С.9-15.
16. Пехота О.М. Освітні технології /О.М.Пехота. – К.: Видавництво А.С.К.,
2003.-255с.
17. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання:
[науково-методичний посібник]/ О.І.Пометун, Л.В.Пироженко. - А.С.К.,
2006.-192с.
13. Чигрина В. Від традиційної шкільної освіти – до продуктивного на
вчання /В.Чигрина// Джерело. – 2009.-№27.-С.13-15.